

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai mult pe an; — trimis cu poșta în întruțul monarhiei pe 1 an întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinătate pe 1 an 10 fl. sau 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau 11 franci. — Numeri sigurate se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIUL

Diariu politic, national-economic și literar.

Anul III.

Ori-ce inserate,

se plătesc pe serie și linia, cu litere merunțe garmondu, la primă publicare câte 7 cr., la a doua și a treia câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurul public.

Prenumeratiunile se pot face în modulul celui mai ușor prin assemnatiunile poștei statului, adresate de a dreptul la Redacțiunea Diariului

„Observatoriul“ în Sibiu.

Nr. 64.

— Sibiu, Sâmbătă 9/21 Augustu. —

1880.

Magarii în armată comună.

Inputările facute armatei imperiale austriace de linia în presă magiara nici decum nu sunt nouă, acelea înse în anul acesta degeneră în brutalități însoțite de calumnie, dintre care amu relevat și noi pe unele la timpul său. Pușinele diare militare cu „Wehrzeitung“ în frunte au respins multe din acelea, cu demnitate, dară și cu energiă de ostasi adeverați; pe mai multe înse nu le-au aflat demne de a perde pe ele nici unu cuventu. La vederea unoru frecari și urgii de natură acestora nu ne este permisă nici nouă romanilor să remanem indiferenți. Au nu și noi ne dam pe făcare anu contingentul nostru în sânge și în bani la armată de linia, că și la cea teritorială?

„Unu oficiar de rang înalt, după naștere germanu, înse amicu alu magiarilor și cu dorere de înimă pentru sârtea loră“, dete magiarilor în această cestiune unu răspuns, carui asemenea nu se mai veduse până acum. Acelu răspuns e compus în formă de epistolă, adresată la redacțiunea diariului republican „Egyetértés“ și publicată în Nr. 171 alu aceluiași. Răspunsul sună în traducțiune așa:

„Budapesta, 1880 Juniu 18. Prea stimat domnule redactor! Am citit primul d-tale articol de astăzi. Nu voi începe de când eră lupul catielu, ci voi intra de a dreptul în meritul cestiunii.

Scii d-ta, de ce fuge junimea ungară — întielegu pe răssă magiara — de armată de linia? Iti voi spune. Condițiunea de oficiar militar este înpreunată în dilele noastre cu multe fatige și cu mai multu studiu, că se tacu aci de disciplină strictă. Răssă magiara fuge de această; lenea frăscă înscută nu o lasă nici să invete nici să ostenească; fală să (a gögje) nu suferă subordinațiune. Limbă germană este numai pretestu, pentru că oricare magiaru cevasi civilizat știe nemțiesce, îi cauta se știe. Magiarul vrea să fie numai domn, de și totă averea lui stă numai din șapte prunișori, caputul și cismele ponsite și petecite. Proprietariul mic de câte 2—300 de jugere (pogone),

de ar avea și siese fete, pe totii îi dă la gimnaziu în capitală comitatului, după aceea la universitatea din Budapesta, unde este multu mai cunoscutu în cafenele decât în salele de prelegeri. Preste unu anu doi, tata-său sau nu se mai poate inganfă, sau că pe fiu-său l-au relegat (ki csapták) și apoi se întorce acasă totu așa de magiaru; precum a fostu cându s'a dusu. Ce se alege din elu? Unu strengariu, unu perde-vara cu Färbl, unu kortes, care cu ocaziunea alegerilor se vende la celu care îi dă mai multu; în fine mai tardiu se ruină cu totulu pentru vreun postu de jurat sau de subprefect, cu totă familiă sa miselăsa; finalulu este: defraudari, cambie (politie) falsificate, glontiu și temnită. În locu de acestea nu ar fi mai bine, dacă la etate de 14 ani aru dă pe baiati în școlă de cadeti, unde pentru plata de 10 di: diece florini pe anu, preste 5—6 ani s'ar alege din elu locotenent?

Pentru plata anuală de 10 florini li se dă mâncare, vestimente, educațiune; era cei ce au stari și averi mai mari, că se plătesc 600 fl. pe anu, în academiile militare își castiga o cultură mai înaltă. Apoi așa preste câțiva ani nu aru mai bate venturi slave prin tabere, ci aru legană stindarte frumoșe ungarice. Sau că magarii astăzi și acilea porumbii fripti, adevă ei astăzi, că oficerii nemagari se magarisește armată. — icii și — vicii se propage spiritul magiaru?

Domniata dicit, că și pușinii magari căți se afla în armată, se germanisește. Fărte firesce; pentru că ce poate face unulu contra la o sută? Apuca-te și scrie d-ta în totă săptămână câte unu articol, spre a indemnă, destepă, însufeti pe junimea magiara, înca și spre a o inspira pentru armată comună; las' se să înrolede în mase, în cete la regimente; junimea magiara să împlă liniile lor, unde se și potă castiga nu numai pâne și onoare, ci potă se face și servitiu eminentu patriei și natiunii sale; se constringă pe ostile magiare, că se fia magiare. Ar fi tocma datori d-tale că omu de opozițiune, că se împingi pe tinerimea magiara în această direcțiune; pentru aceea d-ta totu ai putea să faci opozițiune.

Alele, ce frumosu ar sună: Grafu Battyány

gubernatoru militar în B.-Pestă, ducele Pálffy în Pressburg, baronul Vay în Temišoră, grafu Teleky în Sibiu, gr. Széchenyi în Agram comandanți generali. Asia este? Dacă înse nu sunt de acestia, ministrul de războiu ce altă potă se face, decât că posturile acelea se le împlă cu — ici — vici, cu Müller-i și cu Weber-i.

Locotenentulu are 600 fl. plată anuală, 200 până la 300 fl. bani de quartir și 100 fl. echivalentu pentru servitiu de oficiar, în sumă 900 până la 1000 fl. Ve întrebă: unde potă se castiga atâtă unu junioru de 20 de ani, în data după absolvarea studiilor sale în anul de antai?

În Ungariă sunt șiese școle de cadeti cu 2000 până la 2200 de studenți, dintre cari abia a patră parte sunt născuți din Ungariă, era ceilalți vinu aci din Cislaitaniă, pentru că în cele 7—8 școle de cadeti din acea parte a monarhiei nu încapă totii căți se ceru la ele.

Asia dară onorabile domnule redactor, iti recomandă d-tale, agitădă, scrie articli preste articli în direcțiunea arată de mine.

Până aci dn. generalu, carele știe se spele minunat pe trantori și pe lipitori cu săpunu de caramidă.

Redacțiunea lui „Egyetértés“ răspunde la acelea înfruntări fărte vigorose, așa, că fără a putea negă faptele, se încerca numai a le mai netedi și a le escusă cu alte acuzări de ale sale ridicate contra nemților, apoi închiaie cu declarațiunea, care pe noi nu ne surprinde întru nimicu, adevă: natiunea magiara nu considera armată comună de instituțiune patriotică, ci de straiță, era în școlile de cadeti nu vrea să trimită tinerimea, din cauză că în acelea științele se propun în limbă germană, și — ce mai atâtă vorba? „Noi încurajăm și agităm pentru armată magiara; era scopul acesta ilu vom ajunge, pentru că voim să luăm ajungem.“

Asia dicit magarii.

Ce se dicem noi romanii la această cestiune de înportanță extraordinară? Ori-ce răspuns ne-amu da la ea, acela trebuie să taie afund în viitorul natiunii și alu patriei noastre comune. Nu știm de ce părere sunt alți confrăți ai noștri în

Foisoră „Observatoriului“.

Despre documentele istorice

relative la monografiă regimentului I românesc granițariu de pedestre din Transilvaniă.

Nu numai în istoria regimentului II românesc granițariu publicată de mine în anul 1874, ci și cu ocaziunea scôterii la lumina a altoru documente istorice, imi descoperisem dorință de a vedea odată scrisă și monografiă regimentului I românesc, a carui comandă fusese la Orlatu, era companiile sale erau întinse din Asia numită Tieră Bârsei, de lângă Brasiovu, adevă dela comunele Tohanu și Tientiari, preste tieră Oltului înainte, pe lângă regiunea Sibiului până în tieră Hătiegului, de către Banatul Temišorei.

După 90 de ani petrecuți în servitiul statului și alu Coronei; după valii de sânge versatu întru apararea monarhiei, mai înainte în războiele avute cu Prusia și cu Pôrta otomană, după aceea 25 de ani cu primă republică a Franciei și cu Napoleonu I; în fine după catastrofele din anii 1848—9 care voru remanea pentru totdeauna epocali, regimentele confiniare transilvane, atât cele românești, câtu și cele secuiesci fusera desființate, de și din cauze fărte diferite, totu spre unulu și același scop, era partile lor constitutive să prefacă în regimente de linia.

Abia voru mai trece alte două generații și memorii despre existență aceluor regimente va mai remanea conservată înca numai în câteva tradiții obscure, incurcate, pline de anachronisme, era despre comandantii cei mai glorioși, despre oficerii, și ostasii cei mai bravi și mai heroici se va vorbi numai că de nesce figure omenesci fabuloșe, cu numele și cu faptele lor schimbate, confuse, incurcate. Dară o tractare că această a partii de poporațiune, care aparase pe compatrioții săi aproape 100 de ani de teribilă ciumă ori-

entale, de numeroșele bande hotiesci, care esiau că din pământu sub domni fanariților din vecină România, ar fi nedemna de generațiunile ce le urmărea; ea ar fi totuodată o prea tristă simptomă de adormirea conștiinței publice, și unu testimoniu rusnatoriu de ingrățitudine.

Nu așa au cugetatu betranii noștri, anume acei carii au viețuit și lucratu pe la începutulu acestui secolu. Unu episcopu că Samuil Vulcanu, canoniculu Corneli, profesorulu de drepturi și mai tardiu secretariu gubernial Ladislau Vajda, directorulu Istrate dela Naseudu, după ce apucaseră să vedă, cum din regimete de câte 4000 de ostasi scosi în Germaniă și Italiă, nu se mai întorceau acasă uneori nici câte jumetate din ei, au castigatu, pe acelea timpuri cu mari greutăți, celu pușinu atâtă documente, în cătu compunenduse din acelea o monografiă, se se conserve prin trensă celu pușinu o parte mai însemnată a faptelor bellice executate de către regimentulu II care avea comandă sa în Naseudu.

Nici literatii secui n'au prea îngrijit de conservarea memoriei regimentelor înființate din corpulu natiunii lor; numai că de ani 20 încôce începura unii a publică documente, schițe, fragmente, se încercara în dilele din urma a compune și istoria lor. Dară neapasarea altora nu ne excusa pe noi întru nimicu. Las' că densii nutrisera dela începutu o aversiune fărte mare către acea instituțiune militară numită granițariu, confiniar, limitaneu, dumnealor înse potu se scria acea istoria cându voru vrea, că-că le stău deschise tôte arhivele; noi avem se ne castigam documentele unulu cătu unulu, între greutăți și adesea cu spese considerabile; dară trebuie să înfruntăm și acelea dificultăți; ne suntem datori cu această onoare și reputațiunii noastre. Pe lumea această nu este nimicu mai umilitoriu pentru barbati, de cătu a trece de fricosi. Ce speranță potă se puna statulu, monarhulu, poporațiunea, familiile fiacarora, însuși altariulu lui Ddieu, natiunea întregă, în barbati unu poporu, pe care le place altora să se insulte de omni plăcă-fug?

Noi romanilor ni s'au întemplat și fatalități de acelea, cătu în epocă mari, decisive, în campanii gigantice, pe cându se sfărma câte unu batalion românesc întregu, la câte unu singuru punctu, totu cu pușcături și întiepături luate în fatia, în peptu și în capu, în lupte că de fere selbetece, fără a ști pentru ce se batu, de cătu numai pentru sancțiunea juramentului și onoare stindardului, mai pe urma totuși apareau buletine, în care eră laudată totă lumea pentru bravuri extraordinare, era despre ostasii romani nici unu cuventu.

În epocă în care ne aflăm, lucrurile s'au schimbatu spre mai bine în această privință. Nicairi imparțialitatea și dreptatea nu sunt respectate mai multu, de cătu tocma în armată de linia a monarhiei. Martora se ne fia în acestu punctu literatură militară din dilele noastre, istorii, monografii, biografii, critice militare aparau neîncetatu, și nu este nici unu regimentu, ale carui fapte bellice se nu se conserve cu mare grijă în documente și memoriale. Preste această, după făcare campania statulu majoru alu Maj. Sale supremului belliduce aduna materialulu necesariu și compune istoria critica a ei.

În anii din urma s'au îngrijit și de compunerea istoriei pentru întregă sistemă de aparare, cunoscută sub numele de granițariu militară. Fr. Vanicek, directoru gimnaziulu în pensiune din confiniere croațice, luase asupra și misiunea grea de a compila materialulu și a scrie din acela istoria, a carei lipsă se simția nu numai în armată, ci și mai virtosu în totă partea inteligentă a poporațiunii granițariu, cătu tîne dela Dalmatiă până la fruntariile transilvane de către Bucovină. Resultatul laborei sale de mai multi ani a fostu unu opu vastu de patru volume, publicatu în limbă germană sub titlu: Specialgeschichte der Militärgränze aus Originalquellen und Quellenwerken geschöpft. Wien 1875.

Tôte arhivele respective s'au deschis d-lui Vanicek pentru scopulu aci arătat, încependu dela alu ministeriulu centrale din Viena, dela arhivele coman-

acésta cestiune; noi inse repetim vechi'a nóstra convictiune si dorintia descoperita intr'o serie de ani, in alte organe de publicitate, cá si in acesta; éra aceea este, cá tinerimea nóstra in locu de a se feri de statulu militar, din contra se'lu caute si se'lu inbraçosiedie càtu mai multi junisiori. Baiati dela 14 ani inainte, càti potu intrá in scóle de cadeti, se intre, cá se ésa oficiari; càti nu potu, se continue studiele cu lauda, se invetie limb'a armatei, si la momentulu datu se se inroledie, cá se se póta face totu oficiari. Se intielegemu odata, cá astadi se cere invetiatura multa la statulu militar; dara apoi inca scie cineva pentru-ce a invetiatu. Ai nostri se mai inbuldiescu inca si pàna in dilele nóstre totu numai la preotia, in unele comune càte trei si patru, cá si inainte cu 50, cu 100 si cu 200 de ani, pre candu daca nu se renegau si nu se calvineau ori catholisau, li se inhideau tóte usile de inaintea nasului, sau li se trantea si usi'a in capu. Trebuie se ne inpartim tinerimea dupa unu metodu órecare; se nu mai facemu popa din junele, alu carui temperamentu este prea acomodat pentru a fi cavaleristu ori tunariu; se nu lasamu pe unu motoflete cu sange de brósca, cá se innóte 16 ani prin studie, spre a se alege din elu unu popa, pe care nu'lu mai cunosci dintr'unu cismariu càpaci ori diatr'unu evreu desagariu, cu perulu si barb'a velvoiu; éra pe baiatii de spiritu, destepti, sprinteni si curagiosi, se nu'i torturamu in labirintulu legiloru, din care cine intra nu mai ese teafaru, nici se'i facemu hemorhoidari ai statului, ingropandu'i prin cele cancelarii si birouri ingrecate de atmosfera ce innéca, ci se ni'i inrolamu in armat'a imperiala, comuna la tóte poporale acestei monarchii, in armata, da, cá se sbea in ei de timpuriu spiritu militar, consciintia de valóre propria, personale, ambitiune nobila, pentru o gloria adeverata, ce se castiga cu sciintia reale si cu fatige demne de barbati, éra nu cu declamatiuni bombastice, nici cu palavre si minciuni, nici cu protectiune de excelentie si eminentie. Tóta lumea de prin pregiurulu nostru ne injura si pisédia la noi cá la nisce snopi din aria; se mai invetiamu si noi a ne bate.

Transilvania.

— Blasiu, 19/7 Augustu. (Aniversari'a jubilara de ani 50). Din'a de 6/18 Augustu are insemnătate intreita, anume pentru popórale de ritu orientale de ambele confessiuni din monarchi'a austro-ungurésca. Schimbarea la fatia (Transfiguratio) a Salvatorului lumei, dio'a nascerei imperatului si regelui Franciscu Josifu si schimbarea la fatia a monarchiei intregi, tocma din 6/18 Augustu 1849 incóce, candu popórale ei incepura se resuffe mai usioru in urmarea pacificarei, si serbara acea di cu bucuria, cá-ci au fostu scapate de hidr'a anarchiei.

In comparatiune cu capitalele provinciiloru si cu alte cetati mari, Blasiulu este unu punctu prea modestu in mijloculu Transilvaniei; cu tóte acestea nu credemu se se fia serbatu acea di pe airea nici cu mai mare pietate, nici cu mai multa demnitate. In presér'a dilei castelulu metropolitanu si celelalte edificie publice, cum si private s'au iluminatu dupa usulu vechiu. In urmatóri'a di de dumineca, Esce-

deloru militare din Agramu, Petrovaradinu si Temisiór'a pàna la ale regimenteloru din graniti'a croato-slavóna si banatica. Numai archivele din Transilvani'a nu 'iau statu la dispositiune, din care cauza numitulu auctoru se si ocupa cu regimentele confiniarie din Transilvani'a neasemenatu mai puçinu, decâtu anu fi doritu noi. D. Vanicek inse si ori-care altu istoriografu de alta limba, ne póte intrebá cu totu dreptulu: Voi nu aveti documente? nu sciti scrie? Totu altii se ve lege trecutulu vostru de presentu si de viitoriu? Nu v'ati mai saturatu de istoriile scrise pentru voi de càtra straini?

Pàna se ajunga generatiunea viitória, cá se aiba istori'a critica si pragmatica a patriei intregi, trebuie se preparamu terenulu prin implinirea partiala a lacuneloru. Numai din parti se póte construí unu totu.

Militarisarea unei parti a poporului romanescu transilvanu si banatienu au avutu o influintia decisiva asupra educatiunii, prin urmare si asupra caracterului ei. Influintia disciplinei militare asupra locuitoriloru de ambele sexe se cunósce chiaru si in generatiunea ce succede dela 1851 incóce, dupa desfiintierea institutiunii aici la noi. Pe o comuna ce stetese sub arme 90 si respective 150 de ani, o cunosci si o disting indata la intrare in trens'a, din tóte celelalte asia numite provinciale. Alta tinuta si alta portare in tóta privint'a. Totu acelea comune au o influintia binefacatória asupra poporatiuniloru invecinate, inca si din altu punctu de vedere superioru. Comunele militarisate au trecut in statulu civile cu fonduri si alte averi considerabili, candu din contra, cele din statulu civile, atátu sate càtu si orasie mai mici, nu s'au alesu mai cu nimicu sub vechi'a administratiune feudalistica. Comunele militarisate deschidu mereu scóle si alte institute de cultura, inmul-

lenti'a Sa Domnulu arhiepiscopu si mitropolitu Ioanu Vancea celebrá s. liturgia asistatu de domnii canonici, cu alti membrii consistoriali, cu doi diaconi si unu anagnostu (lectoru). De si multimea studentiloru absentá in ferii, tutosi chorulu compusu prea bine, inaltia servitiulu divinuu cu atátu mai multu, cu càtu acustic'a bisericeii cate-drale ajuta fórté bine pe cantareti si cu càtu in Blasiu se póta grija singulara de cultivarea cantariloru bisericesci. Sub decursulu oficiului divinuu se cantá in trei restimpuri càte o strofa din himnulu imperatescu, éra dupa s. liturgia se cantá Te Deum (Marire intru cei de susu lui Ddieu) si rogatiunea imperatésca fu pronuntiatá de càtra mitropolitulu pontificante in genunchi, afara din altariu, dinaintea usiloru imperatesci.

Dupa biserica rever. sa Domnulu prepositu Timoteiu Cipariu, de si incarcatu de ani 76 si cu sanetatea multu alterata, punendu-se in fruntea confratiloru sei, canonici, professori si alti honoratori, inaintara la resiedintia, unde dn. prepositu prin unu discursu plinu de idei salutare rogá pe Escel. Sa domnulu mitropolitu, cá se nu lipsésca a inaintá la prea inaltulu tronu devotamentulu homagiale alu clerului si poporului greco-catholicu, cum si credinti'a nóstra in neclatit'a vointia a Majestatiei Sale c. et r. de a ni se face intru tóte dreptate. Escel. Sa domnulu mitropolitu multiamindu pentru acea frumósá manifestare a devotamentulu homagiale, observá in terminii cei mai caldurosi, cá acesta este alu treilea jubileu alu monarchului nostru dela 1875 incóce, adeca alu domniei de 25 de ani, alu fericitei casatorii de argintu si acum alu etatiei de ani 50, dete apoi expresiune ferbintei sale dorintie, cá M. M. L. L. se ajunga a celebrá inca si nunt'a de diamantu (de 75 ani). Cuvintele mitropolitulu fusera primite cu aclamatiuni intreite de Se traiésca.

Pe la 1½, óra urmá unu prandiu stralucitu, demnu de o di imperatésca, la care au participatu preste 70 de persóne, nu numai din locu, ci si din afara. Indata la inceputulu mesei music'a intoná mai ántaiu himnulu imperatescu, dupa care urmara câteva piese romanesce.

Singurulu toastu usitatu a se ridicá la dio'a monarchului, pronuntiatu de càtra domnulu arhiepiscopu si mitropolitu, fu primitu cu entusiasmu. Preste totu, tonulu domnitoriu la mésa erá multu animatu si óresi-cum inspiratoriu de bucuria.

— Pe aici gránele nu numai sunt secerate, ci si carate, in parte si treierate pe unde se afla machine de treieratu, care sunt de mare folosu. Precum in tóta Transilvani'a, asia si in acestu tinutu de trei septemani avemu mai totu dile ploiose. Atátu vinu càtu si papusoiu (cucuruza) s'ar face multu si bunu, daca aru incetá ploile si aru veni câteva septemani caldurose.

Discurse parlamentarie tinute in cestiunea agraria transilvana.

(Urmare.)

Siedinti'a din 8 Juniu 1880.

§. 8. *In urm'a cererei de comassare se defige pertractare in fati'a locului, si cu acésta ocaziune, judele pertractariu emisissu, dupa ascultarea partideloru interessate, eruédia din oficiu, daca existu conditiunile*

tindu'si totuodata averile; comunele civili invecinate se uita la ele cu doru si isi tramitu pruncii pe la scólele celora, care in comparatiune cu ale altóra, sunt cele mai bune. De nu aru mai fi alte cause grave, acésta una inca ar fi prea de ajunsu cá se dorimu si regimentulu I romanescu din Transilvani'a o istoria buna.

Prin zelulu si generositatea unuia dintre barbati nostrii cei mai distinsi, ne bucuramu pàna acuma de o colectiune decopiata din archivulu centrale militarulu dela Viena; dara se mai ceru celu puçinu inca pe atátea, pentru-cá cineva se se incumete a se apucá de compunerea unei monografii demne de marele devotamentu si de sacrificiele càte a facutu poporatiunea regimentulu I in totu timpulu si cu atátu mai virtosu in epocele cele critice ale patriei si ale monarchiei. In totu casulu, nu ne este noue permisu a lasá pe descendentii nostrii in nescintia despre trecutulu militarulu alu desunumitei poporatiuni transilvane, si ar fi o adeverata rusine a nu scí de ex. cine a fostu general in chef Crai de Craiov'a, care isi deschisese cale'a gloriósá cá colonelu alu regimentulu I, precum si càti oficiari de statu-majoru au esitu din sinulu acelei poporatiuni. Lunga ar fi seri'a barbatiloru carii si-au castigatu dreptu la recunoscenti'a patriei, a tronului si a nóstra a totoror; de aceea me resumu si dicu: Se le puna acésta Asociatiune unu monumentu scrisu, neperitoriu, celu puçinu prin indemn si incuragiare la adunarea de documente necesarie la compunerea monografiei proiectate.

Sibiu in Juliu 1880.

G. Baritiu.

pentru ordonarea comassarei, si respective adeveratele motive ale comassarei partiale? (§. 7.)

„Partidele citate in regula, dar neinfatiosiate la pertractare, se considera cá se invoiescu la comassare.“

„Pe bas'a declaratiuniloru partideloru si a dateloru procurate, tribunalulu reg. decide asupra permissibilitatii comassarei, care decisiune se póte apelá la respectiv'a tabla regésca.“

„Apelatiunea la a treia judecatorie numai in acelu casu este admissa, daca tabl'a reg. va fi modificatu decisiunea judecatoriei prime.“

„Daca comassarea nu se ordonédia din acea cauza, cá posesiunea celoru ce o ceru nu face mesur'a legala, deupa suplinirea acestui defectu se póte cere de nou.“

Parteniu Cosma: On. Casa! Dupa §. acesta, in cestiunea de permissibilitatea comassarei cu abatere dela cestiunea de permissibilitatea regularei, se restringe dreptulu de apelatiune. in càtu numai in acele casuri se admite apelatiunea la forulu alu treilea, daca cele doue instantie n'au decisu asemenea.

Eu nu aflu acésta restringere nici cu scopu nici necesaria, mai virtosu acum, dupa ce s'a luat de cheia a permissibilitatii si averea celoru ce sunt sub tutela si curatela.

Restringerea se motivédia cu aceea, cá este unu lucru fórté simplu, cá-ci este vorba mai multu de calculu, prin urmare nu este lipsa de atátea apelatiuni; dar lucrulu totu nu e asia simplu, precum se afirma, pentrucá vinu a se socoti atátea categorii de posesiuni, in càtu se voru ivi cestiuni de controversa, cari voru trebui pertractate

Daca cestiunea acésta ar fi atátu de simpla, precum se afirma aci, ar fi superflua si una apelatiune, dar, cumcá nici comisiunea nu o a consideratu de atátu de simpla, dovedesce inpregiurarea, cá §-fulu contemplédia si casuri de acele, in cari forurile nu voru judecá asemenea, pentru cari casuri si admite apelatiunea la forulu alu treilea.

Domnii deputati din Transilvani'a ne intimpina totudeauna cu aceea, cá in Transilvani'a referintiele sunt atátu de speciale, in càtu la acele nu se potu aplicá legile din Ungari'a si anume mai virtosu pentru aceea, cá acolo referentiele sunt mai neregulate decâtu in Ungari'a.

Ei bine! Daca referentiele de posesiune din Transilvani'a sunt mai neregulate decâtu cele din Ungari'a, urmédia logice, cá se se admita celu puçinu atátea apelatiuni in Transilvani'a cu referentiele neregulate, câte se admitu in Ungari'a cu referentie mai regulate.

In Ungari'a dupa legea, la care s'a provocatu insusi dl. ministru in motivarea sa, adeca dupa §. 6 art. X: 1832 este admissa in asemenea cestiuni apelatiunea fara restringere; apoi totu dl. ministru dice mai de parte, cá este lucru naturalu, cá in cestiunile de regularea posesiunii se se urmedie totu acele principii, cari au servitu de basa la art. X. §§. 6—10 din 1832/6.

Dreptu-aceea, considerandu cá eri s'a mai amplificatu §. 6 cu adaogerea averei celoru ce sunt sub tutela si curatela, ceea ce nu erá de prevediutu, candu s'a stilisatu §. din cestiune; considerandu in fine, cá constatarea averiloru acestora, pe langa confusiunile ce domnescu la noi in cestiunile de ereditate si de carte funduara, va dá ansa la multe alegatiuni, mi iau voia a face unu amendamentu pentru admiterea apelatiunii si la forulu alu treilea fara restringere. Amendamentulu meu e urmatoriu:

„In aline'a 3, dupa cuventulu „tabl'a regésca“ se se puna urmatoriuu testu: „éra de acolo la Curi'a regésca cá foru supremu intra dominium,“ apoi celelalte cuvinte se se eliminedie, in care casu aline'a intréga ar suná asia:“

„Pe bas'a declaratiuniloru partideloru si a dateloru procurate, tribunalulu reg. decide asupra permissibilitatii comassarii, care decisiune se póte apelá la respectiv'a tabla regésca, éra de acolo la Curi'a regésca cá foru supremu intra dominium.“

Bokross Elek referentulu: On. Casa! Decisiunea adusa de Camera ieri, cá posesiunea celoru ce sunt sub tutela si curatela se se socotésca la posesiunea celoru ce ceru comassarea, nu póte alterá faptulu, cá pertractarea cestiuniloru de comassare se referesce exclusivu numai la constatarea simpla numerica a cantitatii de posesiune. Deci intr'o atare cestiune decisiunea egala a doue instantie este o garantia atátu de perfecta pentru integritatea procedurii, in càtu e cu totulu de prisosu a mai sporí garantiile judecatoresci inca cu o apelatiune si a mai provocá prin acésta intardiarea procedurii. (Aprobari.)

Rogu deci pe on. Casa, se primésca testulu comisiunii.

Presidiulu: pune la votu testulu comisiunii si se primesce, prin acésta amendamentulu deputatulu P. Cosma cade.

Urmédia

Capitolulu IV.

Lucrarile pregatitoare.

§. 9. *Dupa intrarea in valóre a decisiunii, care permite segregarea urbariula a paduriloru, pasuniloru si trestisieloru, proportiunea si comassarea, sau dupa ce s'a facutu in acésta privintia o impacuire inaintea judecatoriei, tribunalulu reg. esmite unu membru din sinulu seu pentru conducerea si indeplinirea lucrariloru pregatitoare, si acela procede in tóte lucrarile pregatitoare de regularea posesiunii din oficiu si independentu.*

Se primesce.

§. 10. *Lucrarile pregatitoare sunt:*

1. *Referitoriu la segregarea urbariula a paduriloru, pasuniloru si trestisieloru, precum si la proportiunari:*

a) *mesurarea si calcularea teritoriala prin ingineriu, a teritoriului ce formédia obiectulu regularii;*

b) *procurarea dateloru si dovediloru ce sunt de lipsa in sensulu legei pentru statorirea prestatiuniloru urbariale si a cheiei de proportiunari;*

c) clasificarea si estimarea eventualu necessaria;
d) autentizarea lucrariloru ingineriului.

2. La comassari:

a) statorirea esacta a hotareloru teritoriului de comassatu;

b) mesurarea si calcularea teritoriala prin ingineriu a posesiuniiu fiacarui individuu;

c) clasificarea si estimarea, eventualu necessaria;
d) autentizarea lucrariloru ingineriului.

Daca exista vreo mapa de mai inainte folosivera despre posesiunea care formedia obiectulu regularii, proportionarii, sau a comassarii, si daca partile se invoiecu a o primu de basa, intr'unu asemenea casu o mesurare de nou nu este de lipsa.

Daca intr'aceiasi comuna deodata cu comassarea este in curgere si segregarea urbariala sau proportionarea, lucrarile pregatitoare trebuie facute deodata si combinate.

Ugron Gábor: La partea a dou'a a §. 10, care se referesce la comassare, se dice sub liter'a a) „Statorirea esacta a hotareloru teritoriului de comassatu.“ La acésta propunu eu se se mai adaoage: „mesurarea si calcularea prin ingineriu a intregului teritoriu.“

Motivulu este, cá e mai bine, daca teritoriulu se mesura mai inainte preste totu si numai dupa acésta individualminte, pentrucá numai astfelu póte fi mesurarea esacta si se póte constata cu siguritate esactitatea mesurariiu partiale in cadrulu mesurariiu generale.

Bokross Elek: Propunerea lui Ugron nu alteredia intru nimicu sistem'a paragrafulu, contine inse dispositiuni prea speciale despre afacerile ingineriului, cari apartinu mai multu instructiuniiu generale ce se va emite in acésta privintia, deci este superflua; voiu se facu inse si eu o propunere reclamata de propunerea baron. Kemény Kálmán, primita eri si anume propunu:

„In §. 10 dupa liter'a a) a punctuluiu primu se se puna sub litera b): „mesurarea si calcularea prin ingineriu a parcelorulu de pamentu de printre paduri ce voru fi luate in schimb si a imobileloru (§. 8) oferite in loculu acestora.“ In casu daca se primesce acestu punctu nou, va fi in locu de punctu b) punctu c), in locu de punctu c) punctu d), in locu de punctu d) punctu e).“

Presidiulu: pune la votu aceste doué propuneri si se primescu.

§. 11. „In cestiunile ce se voru ivi in decursulu lucrariloru pregatitoare, se aplica pertractarea judecatorésca incuisitorica, in care nu au locu alegatiunile formale.“

Neinfatiósirea partidelorulu citate in regula pre langa aretarea scopuluiu pertractarii, nu impedece tinerea pertractarii.

Judele pertractatoriu este datoriu a incercá in tóte cestiunile subversante o impacuire intre partide si a introduce rezultatulu aceleia in protocolu. Daca impacuirea nu va succede, declaratiunile partidelorulu referitoare la cestiunea controversa se iau la protocolu, éra judele pertractatoriu procura din oficiu datele si dovedile necesarie, pentru lamurirea lucrului.

Se primesce.

§. 12. Asupra cestiuniloru controversate ce se voru escá in privintia ambularii si rectificarii mezuinelorulu, referitoare la teritoriile ce se afla sub segregare urbariala, proportionare si comassare, precum si in privintia a sustinereiu interimale a stariiu actuale a posesiuniiu ce formedia obiectulu proportionarii, judele pertractatoriu emissu de tribunalulu tine pertractare speciala dupa normele proceduriiu sumarie, si decide independentu cá foru de prim'a instantia.

In cestiunile aceste se observa tóte normele art. de lege LIV: 1868 referitoare la procedura, la probe si la remediile de dreptu, cu exceptiunea renovariiu processului, care nu este admisa in asemenea cauze.

Aceste cestiuni, ce sunt de a se pertractá separat, nu au influintia prorogátore (amanare) asupra cursuluiu regulariiu si comassarii. (Va urmá.)

Sciri scolastice.

Gimnasiulu din Brasiovu 1879/80.

Program'a gimnasiului mare publicu romanu de rel. ort. res. si a celoru-lalte scóle secundare si primare inpreunate cu acesta, din Brasiovu pe a. 1879/80 publicata de St. Josifu directoru si prof. coprinde: „Pentru ce trebuie se invetiamu noi carte?“ discursu tinutu in 23 Sept. 1879 de conectorulu dr. N. Popu, si sciri scolastice, din cari scótemu:

Scólele romane gr. or. din Brasiovu se intretinu de comun'a bisericésca a St. Nicolae din Schei si de cea din cetatea Brasiovului. Ele sunt:

a) gimnasiu cu 8 clase.
b) scól'a comerciala secundaria cu 3 clase.
c) scól'a reala infer. cu 4 clase.
d) scól'a primaria de baiati cu 4 clase si 1 paral.
e) „ „ de fete cu 5 clase.
f) scól'a de repetitiune pentru copiii si copilele dela 13—15 ani si scól'a pentru invetiaceii dela meserii.
Dintr'aceste: gimnasiulu, scól'a reala, scól'a comerc. si a 5 cl. a scólei de fete, sunt combinate la olalta, in cátu obiectele se propunu de aceiasi professori. La institutelle aceste functionedia preste totu 23 professori, éra la cele primarie si de repetitiune 9. Intregu corpulu didacticu numera dara 32 individi.

Scolari au fostu:

a) In gimnasiu.									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Sum'a
inmatriculati	42	48	32	30	10	9	11	16	198
desertati	2	—	—	4	—	—	—	1	7
morti	—	—	2	—	—	—	—	—	2
remasi	40	48	30	26	10	8	11	15	189
romani:	toti scolarii din gimnasiu								
gr. orient.	31	39	29	27	9	9	11	14	169
gr. cat.	5	4	3	2	—	—	—	—	14
mosaici	6	5	—	1	1	—	—	2	15

b) la scól'a comerciala
cl. I 9, — cl. II 8 — cl. III 4 = 21

c) la scól'a reala

cl. I 35, — cl. II 31, — cl. III 13, — cl. IV 8 = 87.

d) la scól'a element. de copii
cl. I—IV din cari I si III cu despart. a) b) = 305

e) la scól'a de copile
classese I—V preste totu = 190

f) scól'a de repetitiune
a) copii 27, — b) copile 63 = 90

g) scól'a de meseriasi
fu cercetata preste totu = 20.

Sum'a totororulu tineriloru ce primira instructiune in scólele aceste: 917, cu 128 mai multi, cá in a. 1878/9.

Anulu s'a inchieiatu la gimnasiu, scól'a comerc. si reala cu examene publice in 21—23 Juniu.

Esamenulu de maturitate s'a tinutu in 25 si 26 Juniu. Dintre scolariiu clasei 8 au reportatu calculu generalu:

6 prea bine si deplinu maturu,
1 fórte bine si deplinu maturu,
2 fórte bine si maturu,
2 bine si maturu,
3 suficientu si maturu,
1 suficientu si maturu per majora,
1 relegatu pe unu anu.

Anulu venitoriu se incepe in 1 Sept. st. vechiu. Didactru in scól'a reala si gimn. inferioru 4 fl., — gimn. super. si scól'a reala 8 fl.; cei ce se inmatriculedia prim'a óra, mai platescu o tacsá de 2 fl.

Gimnasiulu din Naseudu 1879/80.

Program'a acestui gimnasiu coprinde la inceputu finea disert. d-lui directoru dr. P. Tanco „Despre puseitiunea fisica a pamentului in sistem'a solara.“ Dupa aceea urmédia sciri scolare, din cari estragemu urmátorele:

Professori au functionatu preste totu 15.

Scolari au fostu:

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Sum'a
inmatriculati	37	49	23	19	23	12	12	10	185
desertati	3	2	—	1	1	—	—	—	8
morti	—	—	—	—	1	—	—	—	1
gr. cat.	27	38	16	13	18	11	7	5	135
gr. or.	6	9	7	4	3	—	5	4	38
r. cat.	—	—	—	1	—	—	—	1	2
evang. lut.	1	—	—	—	—	—	—	—	1
se promovedia	16	38	17	17	16	11	12	10	137
repetiescu	18	9	6	1	5	—	—	—	39

Esamenele private de trecere s'au tinutu in 14—19 Juniu, éra publice in 22 si 23. In 25 s'au cetitu clasificatiunile si impartitu premie la 5 scolari din I, 6 II, 5 III, 3 IV = 19 scolari.

Esam. de matur. celu verbale fu in 28 Juniu sub pres. Rssmului Vicariu Gregoriu Moisu, cá delegatu alu inspectoruluiu supremu r. in Tranni'a II. Sa cons. regiu Alesandru Páll si alu vén. ordinariatu eppescu gr. cat. din Gherl'a. Abiturienti au fostu 10, din cari se declara 1 rite maturu, 2 maturu cu lauda, 7 maturi.

Stipendiati: 1 din „fundatiunea anonima Doboc'a“ — 2 din fundatiunea C. Alutanu; éra comitetulu fonduriloru scolare din Naseudu a distribuitu la fiii de granitieri, parte cá eculivalentu á conto convictuluiu proiectatu, parte cá bani de carti, sum'a de 1310.50.

A. Fondulu spre ajutorarea scolariiloru in casu de morbu avuse unu restu activu de . . . 1056.16 in decursulu anului a primitu (cá tacsé dela scolari, venitu de balu, ofertu dela „Aurora“) . . . 288.09

Sum'a perceptiunii 1344.25

s'au spesatu pe medicamente 226.58

remane activu 1117.67

B. Bibliotec'a junimei avu perceptiuni 725.24

s'au cumparatu carti preste totu de 170.—

C. Fondulu pentru recuisite si mater. de desennu avea cu inceputulu anului 261.84. Dela scolari s'au incassatu 264 fl. interesse 13.20 sum'a 539.04

pentru recuisite de desennu etc. spesati 114.08

remanu 424.96

(Dupa „Fóia scolastica“.)

O espositiune nationala industriala in Bucuresci.

(Urmare si fine.)

Grup'a V.

Producte brute séu lucratale industrie-lorulu extractive.

Class'a 22. Inpletituri de paie, papura si lemnu, cosiuri (panere) de deosebite marimi si forme facute de rechita, papura, paie si lemnu despicaatu, rogojini, cosinitie si ori-ce alte inpletituri.

Class'a 23. Pei si curele: pei tabacite (dubite). Teletinuri (jucht), mesini de óie vapsite cu lustru, mesini lucratale albu in pétra, cordovane, safianu de capre albe cu lustru, negre, verdi, rosii, galbene, pei de talpa de bou, de bivoli, burdufuri de apa si altele; hamuri de curele, capestre, guri de hamuri, capetiele, hatiuri, chingi, opritori, pofile (pogi); garbace, biciuri, siele, desagi, chimiruri etc. Blanarii diverse.

Class'a 24. Producte agricole (nealimentare) usioru de conservatu.

Materii textile: inuri si canepe melitiate si nemelitiate; lanuri de totu felulu: stogóse, tigae, barsana, merinóse etc.; gogosi de gandaci de matase.

Producte agricole intrebuintiate in industrie: plante oleiose, oleiuri diferite: de inu, de canepa, de nuca si altele; céra, resinuri, materii de tabacitu (dubitu) si de vapsitu (boitu), precum: brou, capritia arsa, lemnu galbenu si altele.

Grup'a VI.

Instrumente si producte ale artelorulu usuale.

Class'a 25. Fabricate de materii hranitoare: unelte de casiarie si laptarie ce se intrebuintedia la stáne, mai cu séma la munte, precum si cele de brutarie (pitarie); site, ciururi si orice alte scule servindu pentru fabricarea de mancari.

Class'a 26. Maestrii de lemnu si carutie; unelte de dogarie (butnarie) si de rotarie; unelte pentru torsu, tiesutu si depanatu. Modele de vehicule perfectionate.

Class'a 27. Ferarie, alamarie, aramarie si tenichigerie: diferite obiecte lucratale in tíera de maestri romani.

Class'a 28. Unelte de tiesutu si frangherie, fuse, furci cu róta, róta de trasu borangiculu, mosióre, raschitori si itie, spetedie, suveica etc. Sfóra, strénguri, franghii, otgóne de teiu si de canepa, si in fine totu ce privesce meseri'a tiesaturei si a frangheriei, din cele mai bine lucratale.

Class'a 29. Diferite produse de támplarii, dulgherii si cismarie.

Class'a 30. Florarie artificiala si diferite lucruri de mana.

Class'a 31. Croitoria barbatésca si femeiesca.

Class'a 32. Materia si procedari pentru fabricarea chibriturilor.

Class'a 33. Materia si produse de sapunarie si luminarie (coprinse si cele de céra).

Class'a 34. Materialu si produse de palarii diverse.

Class'a 35. Instrumente si masine agricole perfectionate.

Grup'a VII.

Alimente (substantie hranitoare), própsete séu conservate.

Class'a 36. Fainarii: feliiurite faine de grau, ordiu, secara, hrisca si porumbu (papusoiu). Din aluaturi: fidea, grisú, arpacasiu, bulguru, trahan'a, stelsióre, macaróne, etc.

Class'a 37. Materii grase: cervisiu, untu topitu, burdusiele si besici de brandia, casicavaluri, séu alesiu si alte lapturi si brandieturi.

Class'a 38. Carnuri si pesci: feliiurite pastramuri, ghiudenuri, siunci, limbi, salamuri, muschi si orice alte carni ce se potu conservá. Pesci sarati, afumati si uscati.

Class'a 39. Conserve de fructe si legume.

Class'a 40. Dulcetiuri si zaharuri: Diferite dulcetiuri, paste de gutuiu (chitonagu), pistilu de prune si alte fructe, zaharicale diferite, zaharu dela Chitil'a si Sascutu.

Class'a 41. Otieturi: de vinu, de trandafir, de tarhonu, etc.

Class'a 42. Beuturi fermentate. Vinuri de totu felulu rosii si albe, pelinuri, bere, rachiuri si alcooluri, rumu, chirsii, etc. diferite lichoruri.

Grup'a VIII.

Metodele de stabilimente pentru scóle comunale, rurale, si locuintie tieranesci.

Class'a 43. Modele de scóle comunale rurale si de meserii, cu tóte accesoriile lor.

Class'a 44. O locuintia tieranésca cu tóte dependintiele.

NB. Afara de obiectele indicate mai susu, la espositie se primesce cu placere si se va recompensá ori-ce alte obiecte inventate si perfectionate de romani, precum si incercari descriptive asupra unor procedari relative la industrie.

Sciri diverse.

— (Diu'a aniversara a nascerei Maiestatiei Sale imperatului) s'au serbatu si aicea cu tóta solemnitatea cuvenita. In presér'a dilei de 18 Augustu orasiulu au fostu iluminatu din propriulu indemn alu poporatiunii, éra edificie publice si diferitele institute au fostu decorate cu stindarde. bi- si tricolore. Music'a militara au cantatu in piatia inaintea resiedintiei comandantului militarulu alu Transilvaniei F. M. L. de Bauer. In diminéti'a dilei de 18 Augustu s'au celebratu cu ceremonialulu indatinatu o solenna missa de campania pe campulu de exercitiu. Dupa 10 óre s'au celebratu in tóte bisericelle Te-deum, la care pe rondu au asistatu autoritatile militare si civile.

In onorea dilei s'au datu mai multe prandiuri. Prandiulu asia numitu diplomaticu l'au datu si de astadata Escel. sa archiepiscopulu si mitropolitulu Mironu Romanulu, in decursulu caruia Escel. sa au si pronuntiatu trei toasturi oficiale si adeca celu pentru Maiestatea Sa imperatulu Franciscu Josifu I in limb'a germana, celu pentru Maiestatea Sa imperat'es'a Elisabet'a in limb'a unguresca, era celu pentru Alteti'a imperiala principele de corona in limb'a romanésca. Tote aceste trei toasturi la semnalulu datu au fostu salutate priu câte-o salva de trei descarcaturi de tunu. In totu decursulu prandiului music'a militara a regimentului de inf. Nr. 31 a cantatu inaintea resedintiei mitropolitane.

Sér'a au fostu unu balu stralucitu si elegantu in sal'a dela „Imperatulu romanu“, datu de càtra casin'a germana.

Din partea municipalitatiei Sibiului s'au impartitu 500 fl. la seraci, era soldatii intregi garnisone au primitu pre langa sold'a de o di, si o ratiune de vinu, totu prin munificenti'a cetatiei acesteia, alu carei caracteru distinctivu este mai multu militaru decâtu civilu, in urm'a considerabilei numeru de ostasi ce sunt garnisonati aicea si in giuru.

— (Demonstratiune anti-dinastica in Clusiu.) Cu ocaziunea iluminatiunei din sér'a de 17 Aug., generalulu austriacu Demel, stationatu in Clusiu si avendu locuinti'a sa privata in un'a din principalele strade, adeca in strad'a Turdiei interne, ilumina si densulu si isi decora balcònele cu stindarde. Din cauza inse, cà intre acele stindarde nu se aflà nici unu tricoloru ungurescu, ci numai colorile imperiale si bavarese, siovinistii din Clusiu i-au spartu d-lui generalu gemurile dela ferestrii. Acesta demonstratiune insultatòre indreptata asupra unui generalu austriacu si a colorilor casei imperiale, este caracteristica si destulu de vorbitòre despre spiritulu ce domnesce astadi intre ungerii esaltati priu propagandistii kosuthiani. Din ce in ce mai bine.

— (O noua mesura teroristica a gubernului ungurescu.) Prin unu decretu alu ministrului de comertiu baronulu Kemény, Camera comerciala si industriala din Brasiovu, care cà tote camerele de comertiu din monarchia este o corporatiune autonoma, au fostu dissolvata, era averea ei pusa subt secestru, din cauza cà acesta camera aparandu'si dreptulu seu de autononia, au refusat a implini ordinulu gubernului, prin care i se cerea, cà se dea o subventiune anuala de 200 fl. pentru scòla industriala secuiesca din orasiulu Seps-Sz.-György. Se dice, cà gubernulu ungurescu nu s'ar fi multumindu numai cu atata, ci cà ar fi avendu de cugetu se mute camer'a comerciala dela Brasiovu la unu orasiu secuiescu. Ferice atunci de economii nostrii de oi, de lanarii si de toti comerciantii din Brasiovu. Prin acesta mesura Brasiovu, care in tota Transilvani'a mai remasese singurulu centru alu comertului si alu industriei indigene, va fi decapitatu si redus la ceea ce este d. e. astadi Sibiulu, adeca o cetate frumòsa si curata, pe ale carei piatie cresce erba verde.

— (Convocare.) Dòmna Mari'a Cosm'a nasc. Dragosiu din Supuru, convòca Reuniunea femeiloru romane selagiene pe diu'a de 29 Aug. st. n. la o conferentia ce se va tine in Simleulu-Selagiului. Obiectulu principale ce se va pune la ordinea dilei, va fi stabilirea statuteloru. Dorimu successu completu dameloru din Selagiu intru ajungerea frumosului si nobilei scopu ce si-au propusu.

Post'a redactiunei.

— Gherl'a, 19 Aug. Dupa absentia de 2 septemani numai astadi ve potemu respunde. Epistol'a a doua primita. Cartea se primesce in conditiunile cunoscute.

Preturile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la

17 Augustu st. n. in Sibiu:

Grân, dupa cualitati	1 hectolitr	fl. 7.60—8.60
Grâu, amestecat	1 „	6.10—7.10
Secara	1 „	5.10—5.50
Papsioin	1 „	4.60—5.—
Ordiu	1 „	4.20—4.60
Ovesu	1 „	2.60—3.—
Cartofi	1 „	1.10—1.30
Mazare	1 „	6.50—7.50
Linze	1 „	11.—12.—
Fasole	1 „	6.—7.—
Lardu (slanina)	50 Kilogram.	36.—38.—
Untura (unsòre topita)	50 „	30.—32.—
Carne de vita	1 „	—46
Qua 10 de	1 „	—20

Nr. 2299—1880.

(23) 1—3

Escriere de concursu.

Pentru 2 stipendie de câte 84 fl. v. a. usuate de Ioanu Circ'a juristu absolutu si Teofilu Ratiu technicu absolutu; — pentru 3 stipendie de câte 63 fl. v. a. usuate de Alesandru Popu juristu, Justinu Colbazi medicinistu, si Juliu br. Popu gimnasistu; — si pentru 1 stipendiu de 60 fl. v. a. usuat de Aureliu Nemesiu farmacistu, tote din fundatiunea repausatului Dr. de medicina Simeonu Romantiai, parte devenite curatu vacante, parte declarate de atari pentru nelegitimarea despre progressulu facutu in studie in anulu scolasticu espiratu pe terminulu prefiptu, prin acesta se escrie pàna in **15 Septembrie** a. c. st. n. concursu.

La stipendiele preatinsse potu concurge:

1. Numai acei tineri studenti romani pauperi, cari sunt nascuti in marele principatu alu Transilvaniei.
2. Cari din studie au calculi de eminentia si portare morale buna.
3. Dinpreuna cu auditorii de medicina si de jura aceia, cari se voru aplicà la scientiele reali, precum tehnica, montanistica si silvanistica.
4. Dintre concurenti voru avea preferentia „ceteris paribus“ cei de origine nobili si consangeni piului fundatoriu.
5. Dela concurenti se cere, cà testimoniile scolastice alaturande la cererile loru concursuali, se le dea in origine ori in copia autentificata, se produca carte de botezu, — ér' atestatele de paupertate se fia proviedute cu subscrierea antistiei comunali politice si a parochului respectiv, si intarite cu sigilulu comunale si alu parochului, precum si cu subscrierea oficiului politicu de cercu, ér' in cetati si opide cu subscrierea parochului si a antistiei cetatiene ori opidane.

Cererile concursuali astfelu ajustate, se le substerna pàna in terminulu prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Datu in Blasiu, din siedinti'a consistoriale tinuta in 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880.

(24) 1—3

Escriere de concursu.

Pentru 1 stipendiu de 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului episcopu alu Fagarasiului Ioanu Bobu, usuatu de Marianu Peculea gimnasistu absolutu, prin acesta se escrie concursu pàna in **15 Septembrie** a. c. st. nou.

La acestu stipendiu potu concurge tineri studenti de nationalitate romana gr.-catholici, nascuti in Transilvani'a, cari au calculi de eminentia in studie si portare morale buna.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu receretele testimoni scolastice si atestate de botezu si paupertate, pe terminulu prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Din siedinti'a consistoriale tinuta in Blasiu la 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880.

(25) 1—3

Escriere de concursu.

Pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Petru Maioru, usuatu de Grigorie Maioru gimnasistu absolutu, prin acesta se escrie concursu pàna in **15 Septembrie** a. c. st. nou.

Competitorii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu testimoni scolastice, atestate de botezu, precum si testimoni de paupertate legale, pe terminulu prefiptu, la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Dintre competitori, cei in relatiuni de consanginitate cu piulu fundatoriu voru avea preferentia.

Din siedinti'a consistoriale tinuta in Blasiu la 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880

(26) 1—3

Escriere de concursu.

Pentru 2 stipendie de câte 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Gavrilu Vaida si a consòrtei lui Elisabet'a Folioviu, usuata de Emiliu Vaida juristu si Ioanu Vaida elevu la scòla civile din Deesiu, declarate de vacante din caus'a nelegitimarei despre progressulu facutu in studie in decursulu anului scolasticu espiratu, prin acesta se escrie concursu pàna in **15 Septembrie** 1880.

La aceste stipendie potu concurge tineri studenti de nationalitate romana, cari au calculi de eminentia in studie si portare morale buna. Dintre concurenti voru fi preferiti consangeni piiloru fundatori.

Concurentii la aceste stipendie au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu receretele testimoni scolastice, atestate de botezu, de paupertate si

de consanginitate, pe terminulu prefiptu, la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Din siedinti'a consistoriale tinuta in Blasiu la 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880

(27) 1—3

Escriere de concursu.

Pentru 2 stipendie de câte 100 fl. v. a. din fundatiunea fericitului metropolitu Alesandru Sterca Siulutiu usuata de Aureliu Urzica gimnasistu si Flaviu St. Siulutiu, gimnasistu absolutu, si pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. totu din dis'a fundatiune, usuatu de Ilie Dancu repausatu de curendu, prin acesta se escrie pàna in **15 Septembrie** a. c. st. nou concursu.

Doritorii de a obtinea vre-unulu din aceste stipendie, au de a-si trimite cererile loru concursuali instruite cu testimoni scolastice, cu atestatu de botezu si cu testimoni de paupertate dela antisti'a comunale, subscrisu si de parochulu locale si de càtra judele processuale respectiv, pe terminulu prefiptu, la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Blasiu din siedinti'a consistoriale tinuta in 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Anuntiu literariu.

Au aparutu de subt tipariu si se afla de vendiare la *W. Krafft* in Sibiu opulu:

Resbelulu orientalu ilustratu

de

Dr. A. P. Alessi si Massimu Popu.

Pretulu eleg. legatu 8 fl.

Pe càtu va mai ajunge inca marginitulu numeru de esemplarie din premiulu coloratu „*Ocuparea Plevnei*“ cumparatorii acestui opu ilu voru primi gratis, era cei cari voiescu a'lu avea incadrat, voru avea a mai platì 2 fl. 70 cr. v. a.

Paul Cieslar,

librariu — editoru in Graz.

(28) 1

UMRATH & COMP. in Bubna langa Prag'a, fabricanti de machine agricole

se recomanda prin specialitatile premiate la expositiunea agricola din Prag'a in anulu trecut, cu pretulu celu de antai si renunnte prin esecutarea loru forte solida, ambletu usioru, productivitate mare si treieratu curatu a

Machine loru de treieratu de mana si cu verteju

dela 1 pàna la 8 poteri de cai seu boi, atatu locomobile càtu si stabile. Mai incolo fabricamu in marimi diferite si de o constructiune probata:

Ciure pentru bucate, taiatòre de paie, mori pentru sdrobotu etc. etc.

Cataloge ilustrate in limbile patriei, se tramitu gratuitu si franco. (20) 9—10

Pentru cei ce patimescu de pieptu si plumani.

Wilhelm's
Allopu de plante Schneeberg

alu lui

Franciscu Wilhelm, farmacistu in Neunkirchen (Austri'a de josu.)

In decurs de 25 ani s'au probatu a fi de cea mai mare forta vindecatòre si usuratòre pentru morburile organeloru de respiratiune, pentru catarele gutleului si alu bronchieloru, tuse spasmodica, ragnsiela, multe alte suferintie ale gutului si ale plumanilor.

Fòrte de recomandat este acestu sucu cà preservativu pe tempuri neguròse si aspre.

Fiindu de unu gustu placutu, elu este folositoru pentru copii si o necesitate pentru omeni cari suferu de plumani; era pentru cantareti si oratori in contra vocii inforate, seu chiaru in contra ragnsielii, elu este unu mijlocu nedispensabilu. — Numerose ateste probesa cele afirmate mai susu.

Se afla de vendiare in sticle à 1 fl. 25 cr. in Sibiu la d-nii Fried. Thallmayer si I. E. Misselbacher sen.

Onoratulu publicu se cere totdeauna specialu Wilhelm's Allopu de plante Schneeberg, fiindu-cà acesta se produce singuru numai de mine, si de orece fabricatele puse la vendiare subt firm'a Iulius Bittner Allopu de plante Schneeberg, sunt nisce imitatiuni nedemne, asupra caroru atragu deosebit'a atentiune a publiculu cumperatori.

(2) 16—25

Editoru si redactoru responsabilu: G. Baritiu.

Tipariulu lui W. Krafft.